

MATURITNÍ OTÁZKA 30

Jihozápadní Asie –
Blízký východ

Middle East

MÁLO POVRCHOVÉ VODY

- Eufrat, Tygrys
- Jordán
- Mrtvé moře

MRTVÉ MOŘE

- nejslanější jezero na světě
- proč je tak slané?

TURECKO A ÍRÁN

- relativně hornaté

POUŠTĚ

- některé státy téměř bez sladké povrchové vody

Sunnitský islám

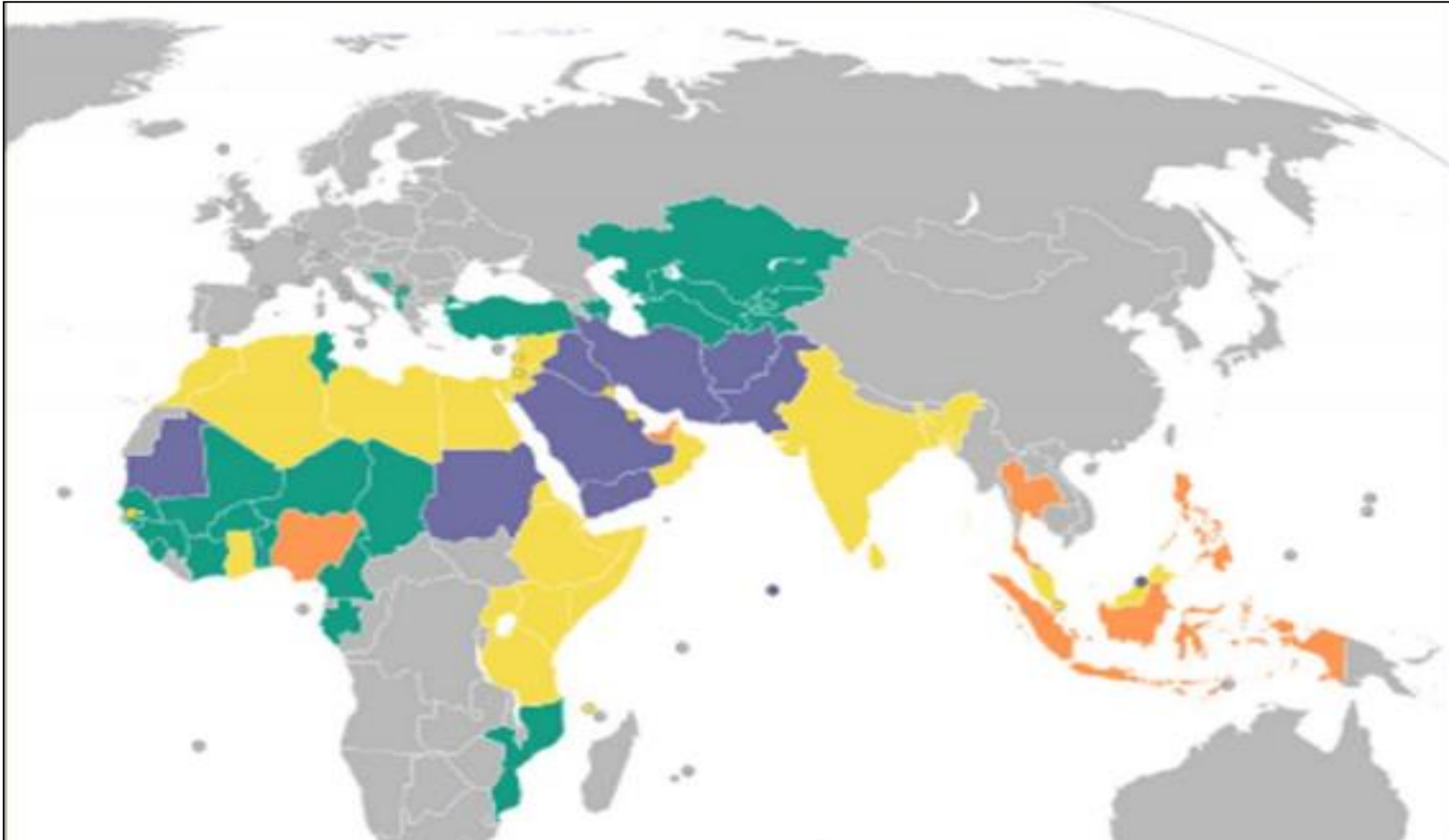
- většina muslimů
- **Saúdská Arábie**
- nástupce Mohammeda: volený post

- Alláhova síla v materiálním světě
- kněží (imámové) nemají tak velký vliv
- méně spojováni s *džihádem mečem*, dnešní teroristické organizace se ale hlásí k sunnitům (kromě Hizballáhu)

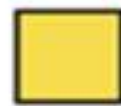
Šiitský islám

- menšina muslimů, převažuje jen v **Íránu, Iráku a Ázerbajdžánu**, velké skupiny v Iráku a Sýrii
- nástupce Mohammeda: rodina

- vyzdvihuje důležitost mučednictví a obětování
- kněží (imámové, ajatolláhové) mají velký vliv na výklad koránu
- tradičně více spojováni s *džihádem mečem*

Muslimské země **nevyužívající** právo *šaríja*

Právo *šaríja* převažuje pouze v **soukromých** věcech

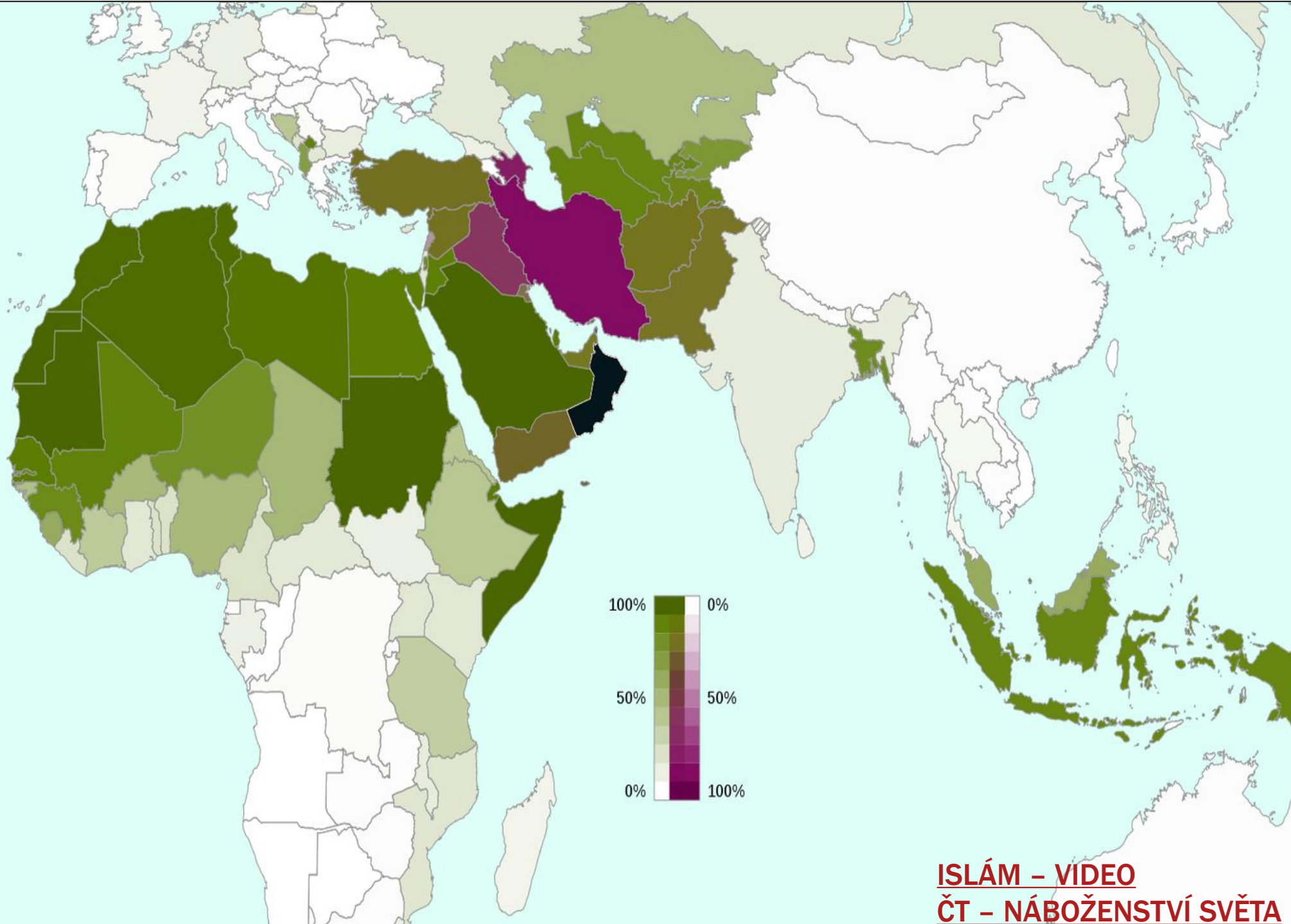

Plná aplikace práva *šaríja*

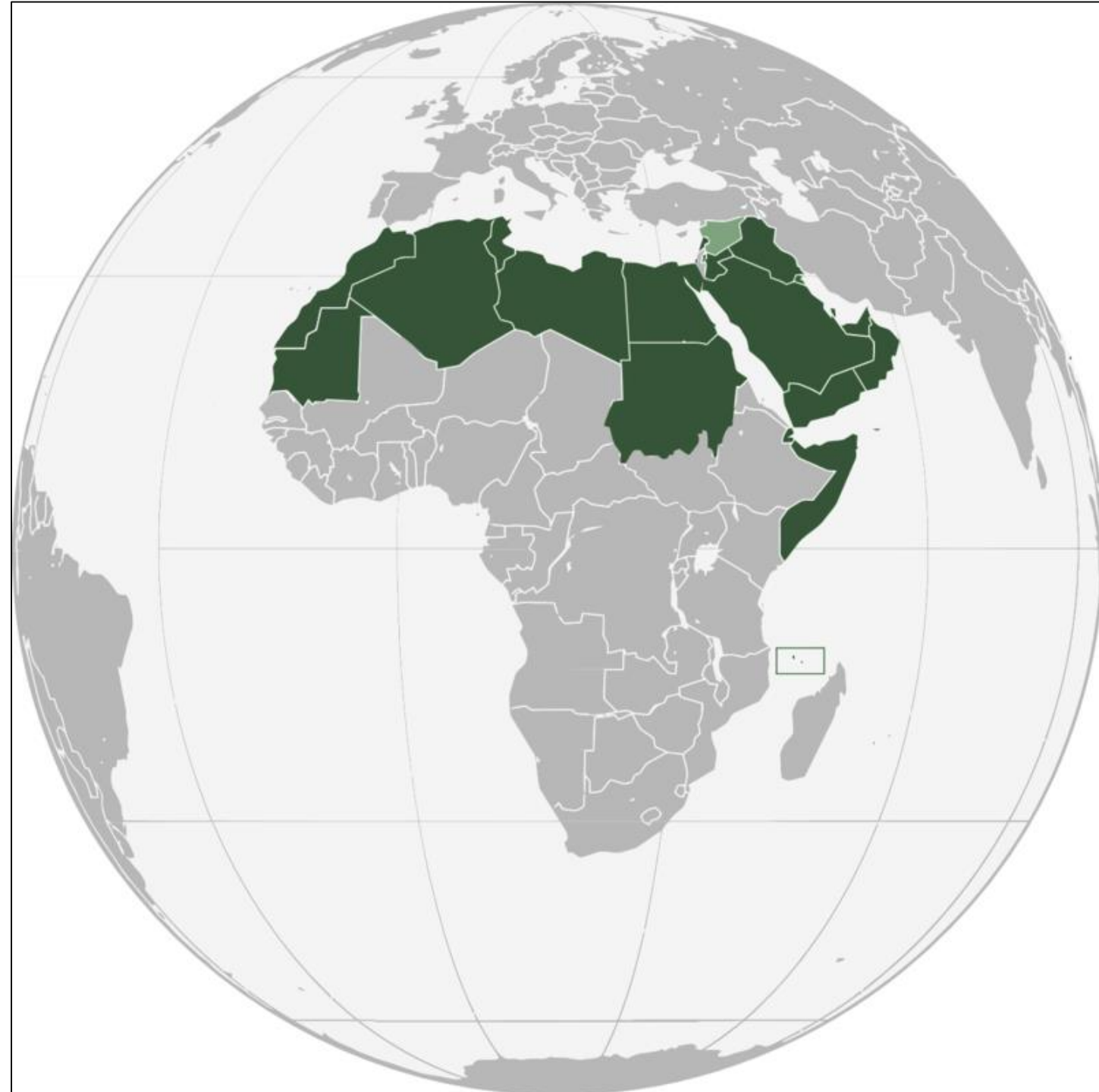
Regionální rozdíly v aplikaci práva *šaríja*

ŠÍITÉ (fialová)
SUNNITÉ (zelená)

ISLÁM - VIDEO
ČT - NÁBOŽENSTVÍ SVĚTA

ARABSKÝ SVĚT

JUDAISMUS – IZRAEL

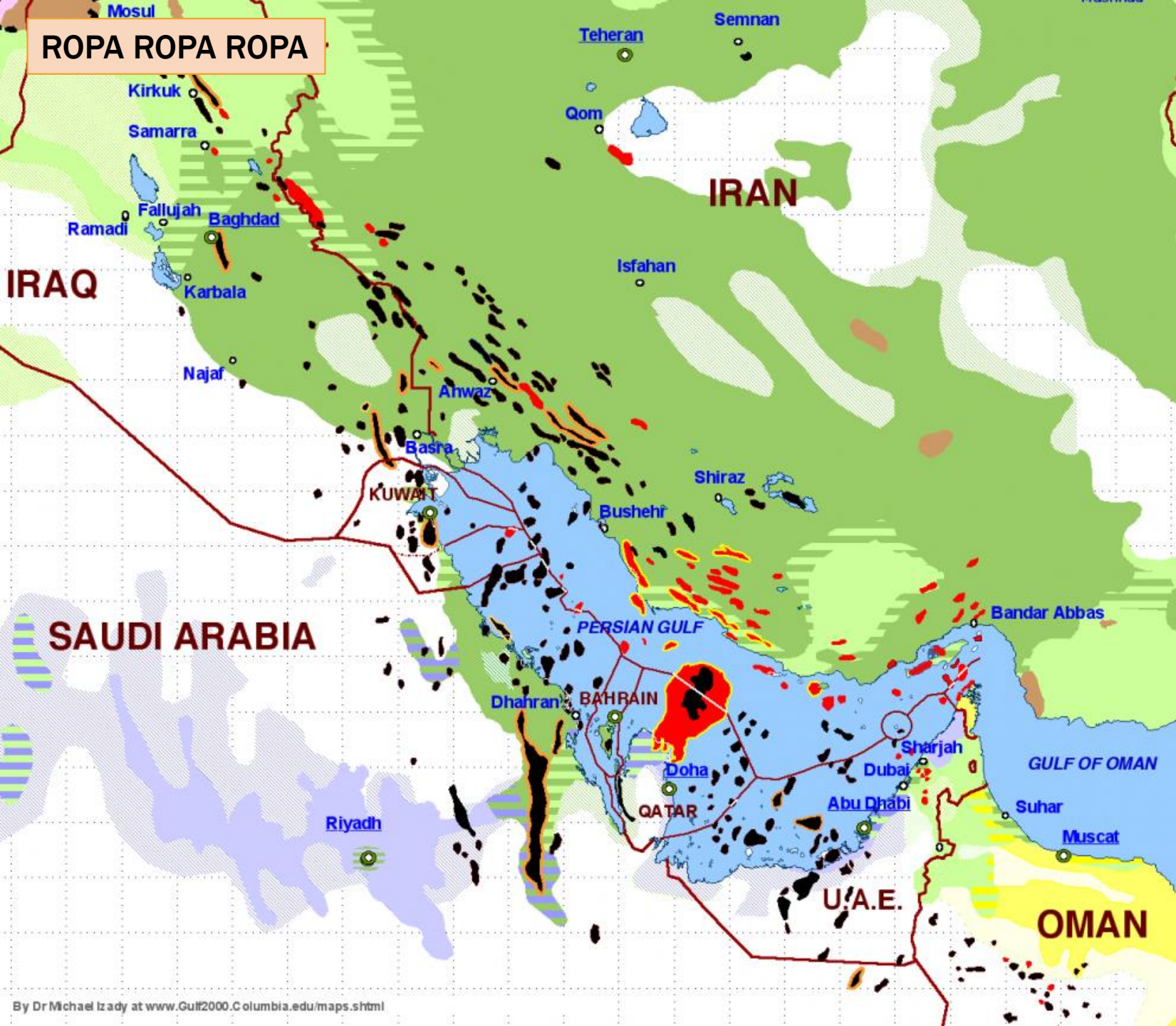
- viz ČT - náboženství

HOSPODÁŘSTVÍ

- nejvyšší HDP/obyv na světě
 - Perský záliv (Katar – 139 000 USD/obzv)
- střední HDP
 - Izrael, Turecko
- velmi nízké HDP – občanské nepokoje
 - Sýrie, Jemen

ROPA ROPA ROPA

SAÚDSKÁ ARÁBIE

- 1. - 2. nej zásoby ropy na světě

MÍSTNÍ x EKONOMIČTÍ IMIGRANTI

- novodobé otroctví
- migranti hlavně z J a JVA

IZRAEL

- hl. město: Tel Aviv (Jeruzalém)
- počet obyv.: 8 mil
- Izrael, Palestina, Golanské výšiny

ŽIDOVSKÝ STÁT

- od 19. stol imigrace židů
- po staletí je to muslimy obydlená oblast
- po 2. sv. v. britský mandát Palestina
 - rozdělení území na Izrael a Palestinu
- 1948 Izrael vyhlásil samostatnost
 - nárokuje si i území Palestiny

Palestinian and Jewish land 1946

Stage 1

Palestinian loss of land 1946 to 2000

UN Partition plan 1947

Stage 2

1949 - 1967

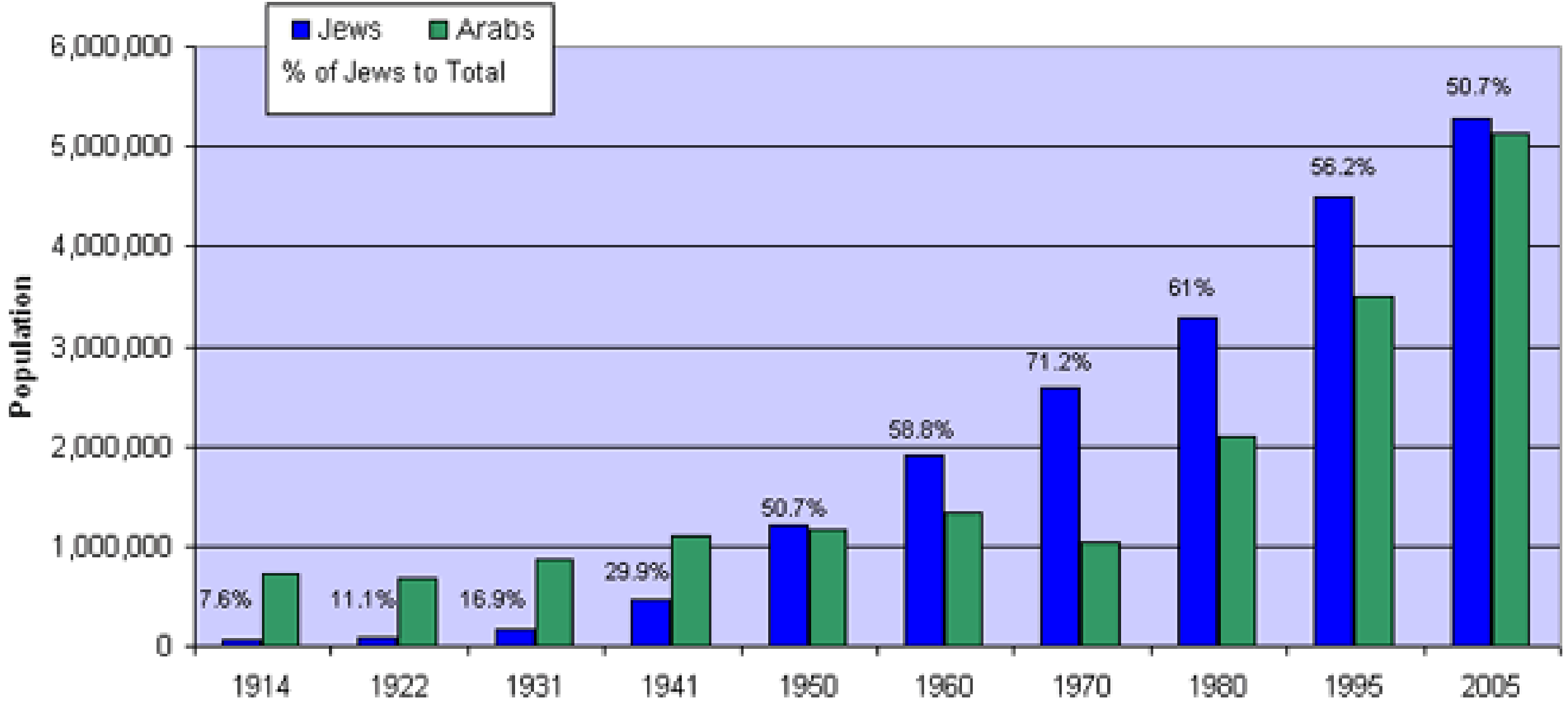
Stage 3

2000

ZABÍRÁNÍ ÚZEMÍ ŽIDY

VÁLKA DĚLOH - VELKÝ PP

ZÁPADNÍ BŘEH

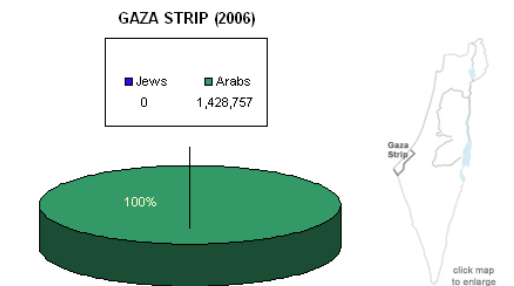
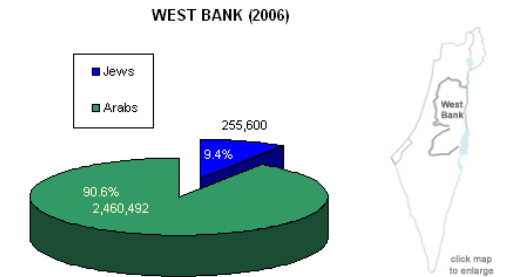
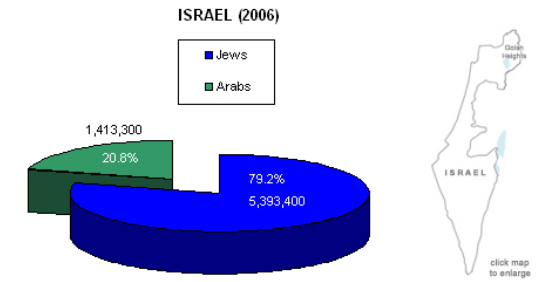
- zakládání nových židovských osad

PÁSMO GAZY

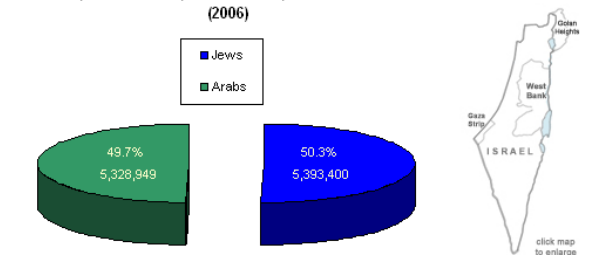
- prakticky bez Židů
- horší přír. podmínky – např. není voda
- → radikalizace obyvatelstva

VII. By Area: Arab / Jewish Population (2006)

A. Graphs

ISRAEL, WEST BANK, GAZA STRIP, & GOLAN HEIGHTS (2006)

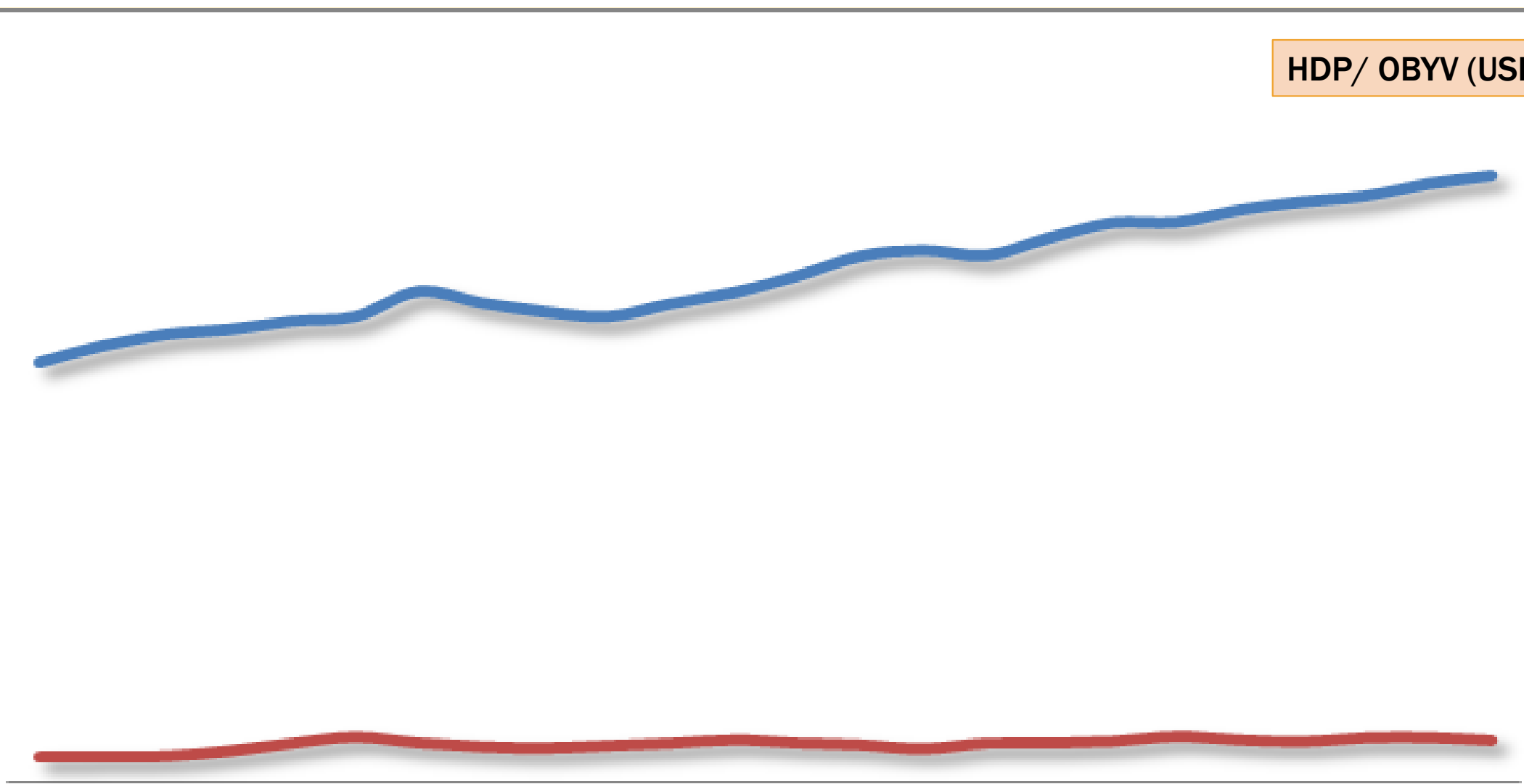

HDP/ OBYV (USD)

40,000
35,000
30,000
25,000
20,000
15,000
10,000
5,000
0

1994 1998 2002 2006 2010 2014

— Israel — West Bank and Gaza

PÁSMO GAZY – HAMÁS

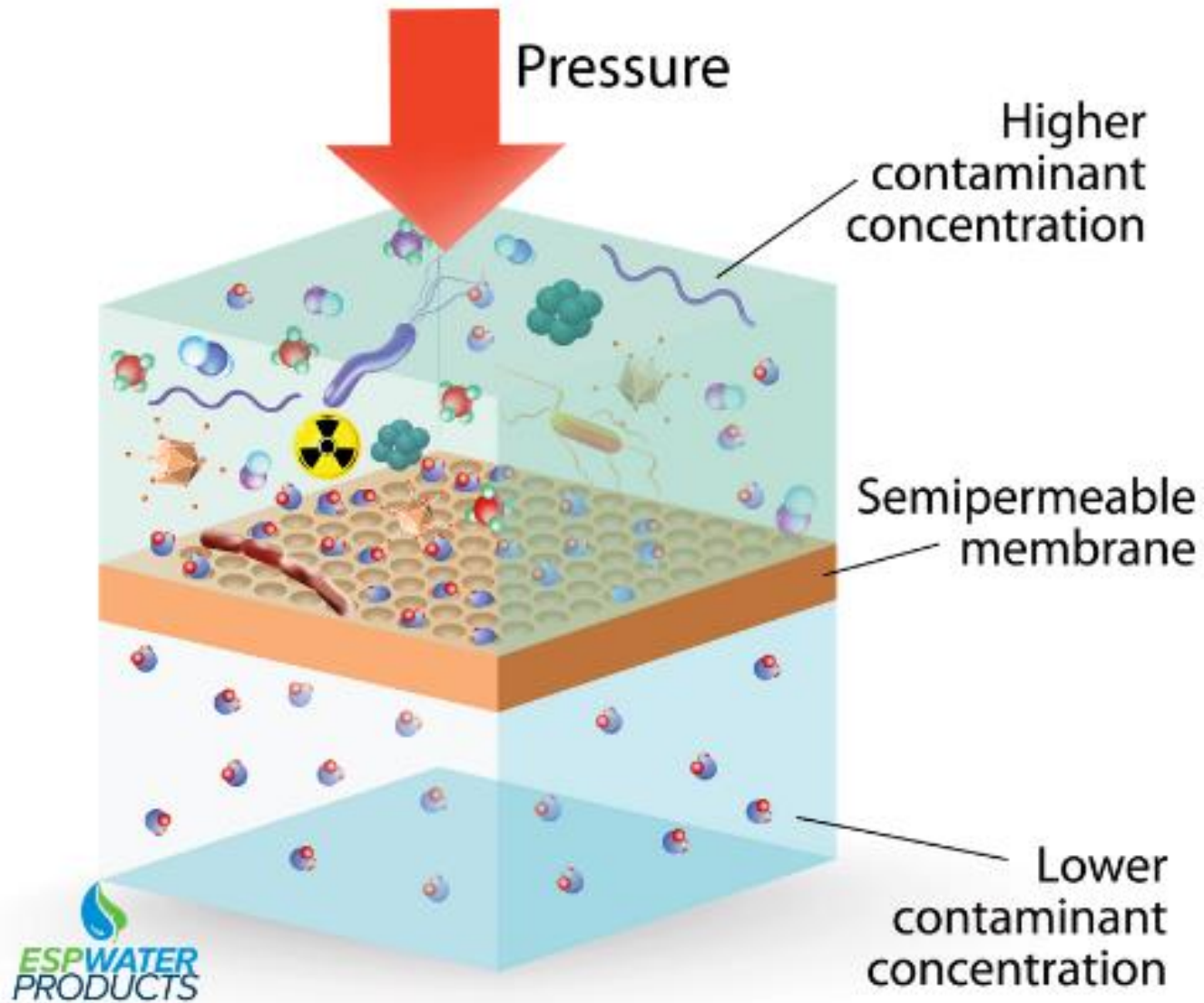
- dříve teroristická organizace
- měla za cíl zničení Izraele
 - toho se již vzdala, je ochotna uznat hranice
- podpora od chudého obyvatelstva
 - nemají co ztratit

BENJAMIN NETANJAHU

- **silně nacionalistický**
- **v Jeruzalémě nesmí muezzíni svolávat muslimy k modlitbě**

REVERSE OSMOSIS

ODSOLOVÁNÍ VODY

- nejlepší na světě
- reverzní osmóza
- vodu prodávají dál

SAÚDSKÁ ARÁBIE

- Rijád
- 28 mil obyvatel
- absolutní monarchie
 - Saúdové – vládnoucí rodina
- velmi striktní výklad Koránu

KRÁL SALMÁN BIN ABD AL-AZÍZ

PRINC MOHAMED BIN SALMÁN

- dříve korunní princ
- kvůli zapletení (pravděpodobnému) ve vraždě novináře zbaven velkého množství moci
- uvolňoval striktní zákony pro ženy
- zhoršoval napjaté spory se sousedy

MEKKA

- posvátné město
- největší mešita
- SA samu sebe chápe jako nejdůležitější muslimskou zemi
 - na jejím území jak Mekka, tak Medina

STRIKTNÍ APLIKACE PRÁVA ŠARÍA

- ženy nesmí:
 - cestovat bez dovolení muže
 - nesmí rozhodovat o důležitých věcech
 - účastnit se všech sportovních událostí
 - zkoušet si oblečení v kabince
 - ukazovat na veřejnosti svou krásu

VELKÉ VÝDAJE NA ARMÁDU

- 8 % HDP

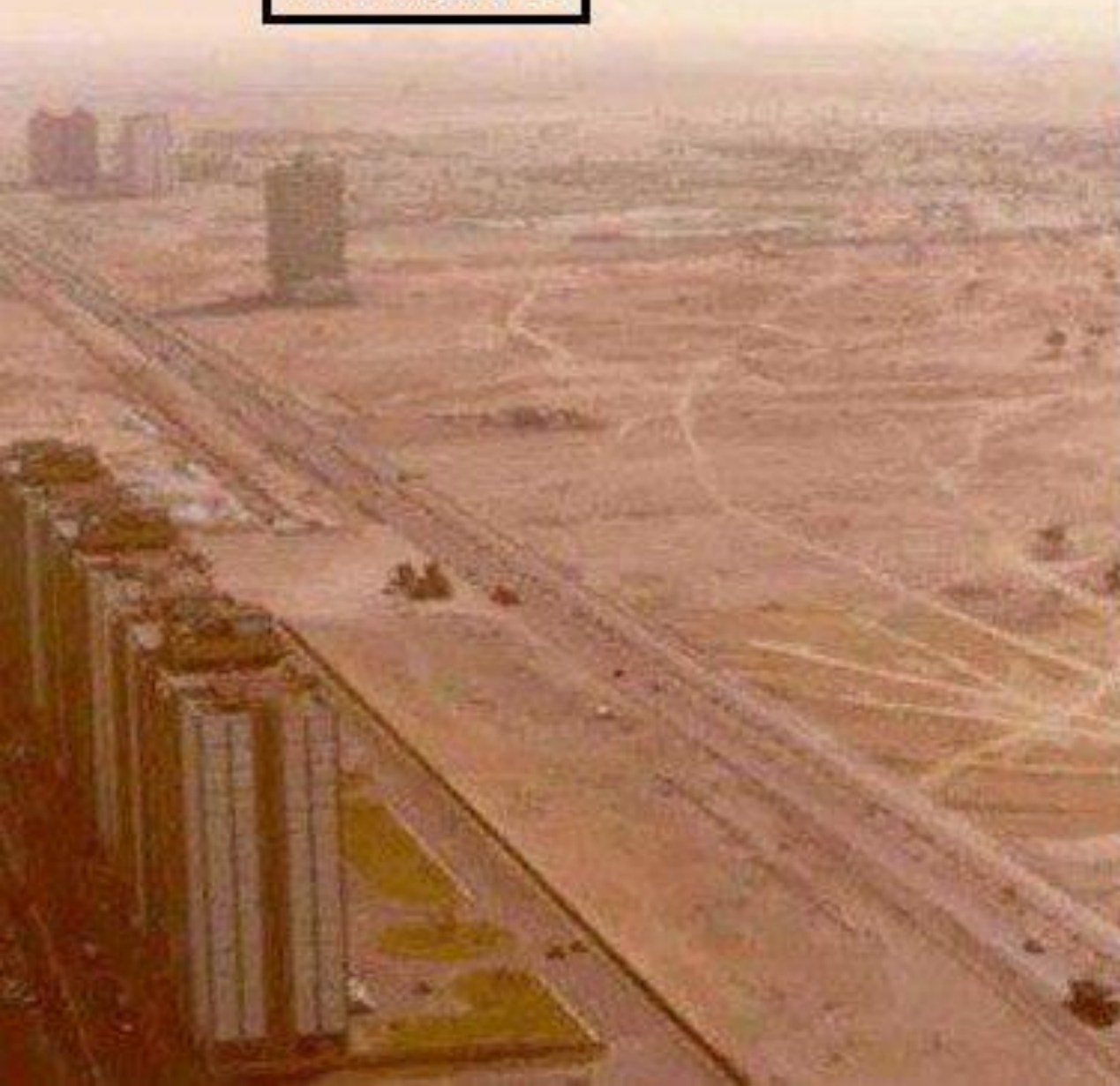
SPOJENÉ ARABSKÉ EMIRÁTY

- 7 emirátů
 - emír Abu Dhabí – prezident
 - emír Dubaje – premiér

VELMI RYCHLÁ TRANSFORMACE OD 80. LET

- díky ropě

BURDŽ CHALÍFA

- nejvyšší budova světa

AKTUÁLNĚ SE ORIENTUJE I NA TURISMUS

- viz zimní centrum apod.

ÍRÁN

- Teherán
- 80 mil
- Persie

- šíité

ÍRÁN V 70. LETECH

- do 70. let silně sekularizovaný
- zakázán typický muslimský oděv, vše muselo být po evropsku

1979 – ISLÁMSKÁ REVOLUCE

- ajatolláh Chomejní
- proti sekulární diktatuře Rezy Pahláviho

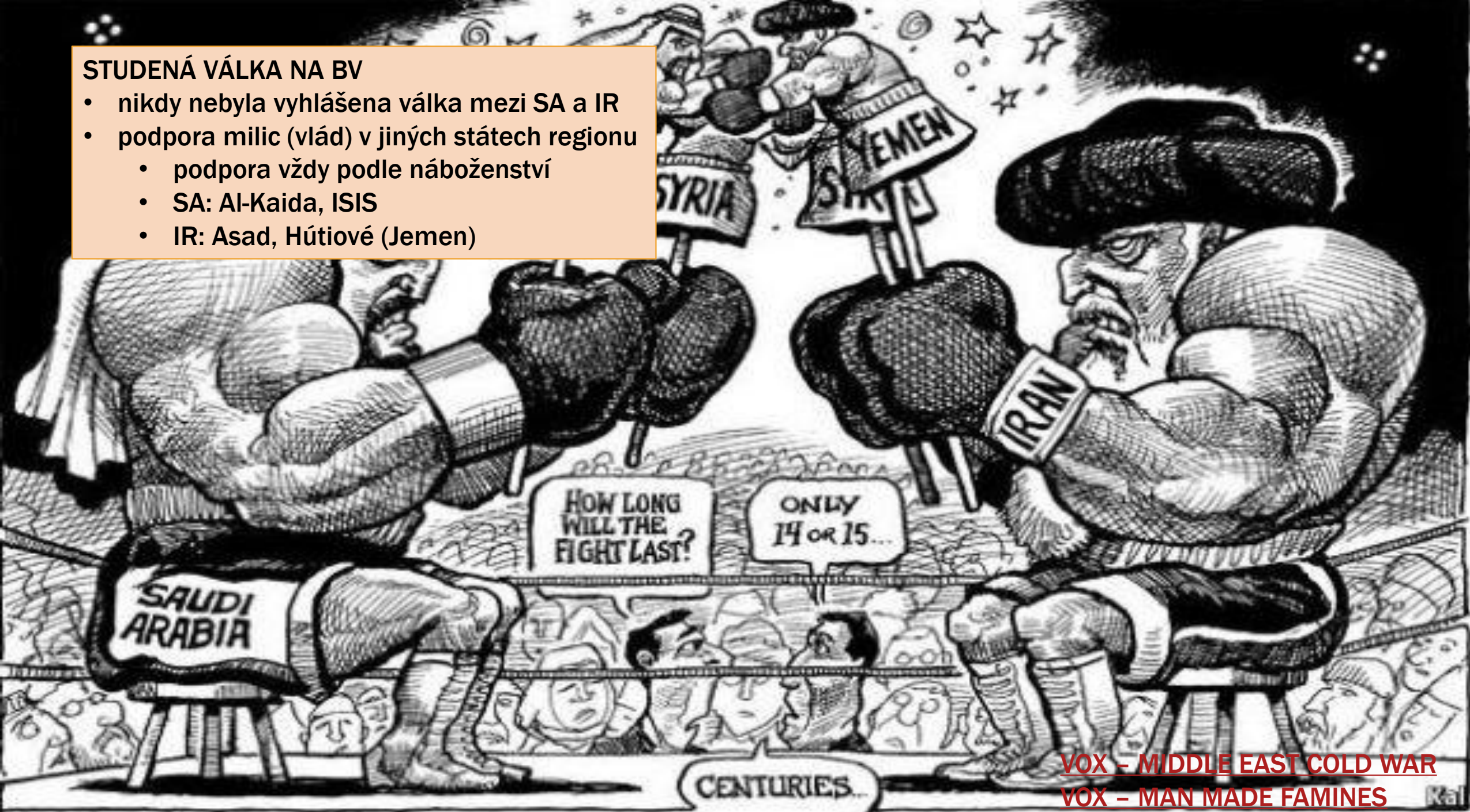
**AJATOLLÁH CHAMENEÍ,
PREZIDENT RÚHÁNÍ**

- 2 hlavy státu
- prakticky teokracie

STUDENÁ VÁLKA NA BV

- nikdy nebyla vyhlášena válka mezi SA a IR
- podpora milic (vlád) v jiných státech regionu
 - podpora vždy podle náboženství
 - SA: Al-Kaida, ISIS
 - IR: Asad, Hútiové (Jemen)

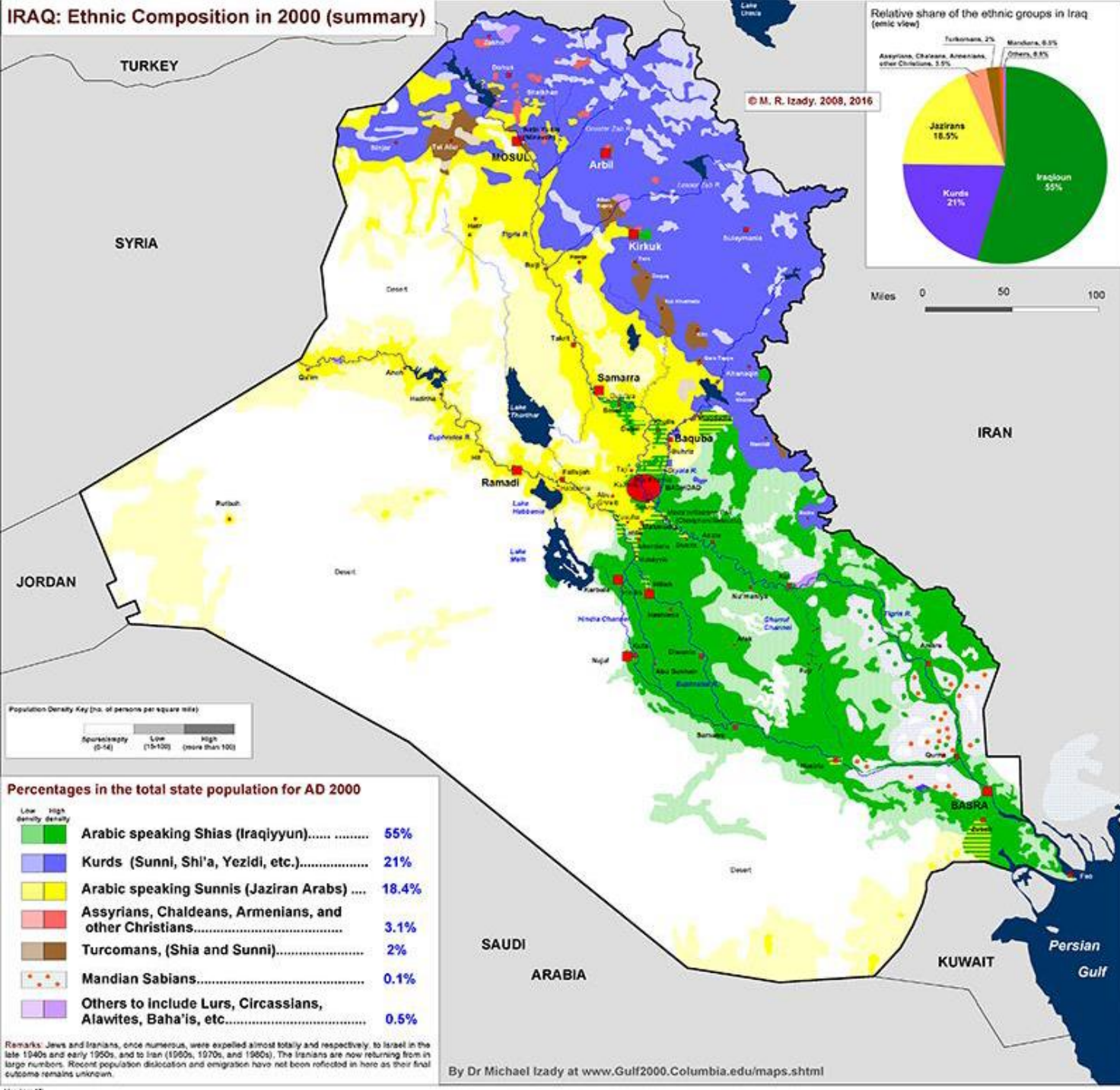
VOX - MIDDLE EAST COLD WAR
VOX - MAN MADE FAMINES

IRÁK

- výrazná kurdská menšina
- šíité (65 %)
 - až do 2003 ale sunnitská vláda
 - 2003: svržení diktátora Saddama Hussajna (sunni) – intervence USA
 - USA dosadili do vlády šíity
 - sunni se báli, aby je šíiti nepronásledovali, jako sunni pronásledovali je za Saddáma
 - 2011 odchod USA
 - původní Saddámovi důstojníci formují jádro ISIS (naměřeno proti šíitům)

IRAQ: Ethnic Composition in 2000 (summary)

OBYVATELSTVO

- šíiti žijí v lepších přírodních podmínkách (zelená)
- sunni hlavně v poušti (žlutá)
- Kurdové (fialová)

SÝRIE

- od 2011 pokles HDP o více než 50 %
- Bašár Assad (prezident)
- 2011: Arabské jaro – protesty proti Assadovi
 - tvrdě potlačeny
 - občanská válka
 - ISIS přichází ze sousedního Iráku
 - kolaps..
 - Assad x opozice x ISIS x Kurdové
- 2018-19 poražení ISIS v obou státech

#10YearsChallenge

DOPADY

- propad ekonomiky
- uprchlíci a vnitřně vysídlení
 - v blízkosti Sýrie a Iráku
 - hlavně TUR, LBN
 - z E států hlavně GRE

[UNHRC - TÁBORY](#)

[UNHRC - LIBANON](#)

[UNHRC - UPRCHLÍCI POSTER \(2018\)](#)

TURECKO

- Ankara
 - nej. Istanbul
- přes 80 mil obyv
- sekularizace od začátku 20. stol
 - nejevropštější muslimská země
- diverzifikace ekonomiky
 - zemědělství (stále velká zaměstnanost)
 - průmysl – textil, automobilový
 - turismus
 - nerostné suroviny

